YIL : 2 — SAYI : 71
21 Ekim 949 Cuma
İdarehane: Ankara cad. No. 33 İstanbul
Telefon : 25088
FİYATI 10 Kr.

Hürbilek

İSTANBUL IŞÇİ SENDİKALARI BİRLİGİNİN ORGANIDIR

Bursa işçi sendikaları birliğinin müracaatı

Birlik sendikalara giriş mecburiyeti istiyor

"Birliğimiz, grevle elde edilecek hakların fazlasının kanun ve nizamlarla, bilhassa tahkim usulü ile sağlanacağına inanmaktadır

Bursa İşçi Sendikaları Birliğinden bir mektup aldık. Birliğin Çalışma Bakanlığına bir müracaatı ihtiva eden yazıyı sutunlarımıza geçirirken, yazı metni ve ruhunun münhasıran Bursa işçi Sendikaları birliğinin görüşü olduğunu belirtmeyi faydalı görüyoruz.

Bursada kurulan üç işçi sendikasının güttüğü samimi hedef her tür lü siyasi ceryanlardan uzak kalmak sureti ile işçilerimize nisbi bir refahı sağlayabilmek için sosyal meselelerinin tahakkukunu temin etmiye münhasır bulunmaktadır.

Bilhassa bugünkü alem şumul iktisadi buhranın tevlit ettiği tahammülsüz vaziyet muacehesinde işçilerimizin düştüğü elim durumun kısmen olsun tahfifi için hiç olmazsa taayyüş şartlarının temininе sarfettiğimiz gayretle bu dâvamız bir derece daha kesbi ehemmiyet ve vüs'at etmiştir.

Biz bu meşru dâvamızın tahakkukuna çalışırken diğer taraftan 5018 sayılı sendikalar kanunundaki (Sendikalara girmek ve çıkmak) serbestisi, işçi hak ve menfaatlerini daima gasbetmeyi kendilerine bir şi'ar edinmiş bulunan işverenlerden bir çoğunun sendika namından tavakkuş etmelerinden çalıştırdıkları işçileri sendikalara kaydedilmekten men'e veya kaydedilmiş bulunanları da soğutmaya vesile teşkil etmektedir. Ve bu suretle de sendikaların yegâne varidatını teşkil eden üye aidatları bir türlü tahsil edilememekte ve binnetice de sermayesiz gelirsiz bir sendikanın akibeti pek tabii olarak iflâsla neticelenmek tehlikesine maruz kalmaktadır.

Bu akibeti önleyebilmek için ihtiyarı bir teşekkülden başka bir şey olmayan sendikalara girmek mecburiyetinin bir kanuni müeyyide haline getirilmesini itdia değil sendikaların mesleki birer teşekkül olmaları itibarı ile hakiki ve kalifiye işçilerin himaye edilebilmeleri için her işçinin mensup bulunduğu koldaki sendikalarca işçi ahlâk ve bilgi derecesinin tâyin ve bilhassa işçi sicillerinin sendikaların murakebesine bırakılmasının usul ittihazını istirham etmektir.

Bugün memleketimize hariçten başı boş olarak gelen ve ancak makineleri açıp kapamaktan başka bir bilgileri bulunmayan kabiliyetsiz işçiler kalafiye işçilerle rekabet etmekte ve bunların pek dun olarak kabul ettikleri ücretlere tamah eden işverenlerce (Bilhassa zarar görmelerine rağmen) rağbet tamin edebilmektedirler. Bu hal hem hakiki işçiler ve hem de işverenler için bir tehlike arzetmekle kalmayıp millî sanayimizin inkişafına hikikî bir engel teşkil etmektedir.

Birliğimiz işçinin Grev'e elde edebileceği hak ve menfaatların fazlasını kanun ve nizamlarla ve bilhassa tahkim usulleri ile sağlıyacağına iman etmektedir. Ve Grevi memleket için çok tehlikeli görmektedir. Fakat sendikalar kendi kuvvetleri ile arzularına ulaşabilmeleri için de muhakkak surette hükûmetten yardım beklemelerinin bir zaruret olduğunu da asla hatırdan çıkarmamaktadır.

Bu sebeple gerek işçi sigortaları kurumunun ve gerekse iş ve işçi bulma teşkilâtının sendikalarla teşriki mesai ettirildiği takdirde sendikalara rağbetin fazlalaştırılacağı gibi işverenlerin de bu husustaki rollerine bir nihayet verileceği kanaatinde olduğumuzdan gereğine yüksek müsaadelerinizi saygılarımızla arz ve rica ederiz.

**Bursa İşçi Sendikaları Birliği Başkan v.
Murat Parlakgün**

İş sporları

Amerikada endüstriyel sporlara önem veriliyor

Birleşik Amerikada bugün endüstriyel sporlar ve işçiler için fenni bir şekilde hazırlanan eğlenceler günden güne ve devamlı bir şekilde gelişmektedir.

Halen Birleşik Amerikada her sene endüstriyel eğlence programları için takriben 400,000,000 dolar sarfedilmektedir. Fakat bu muazzam para yerinde sarfedilmiş sayılmaktadır; zira, eğlence programları, muhtelif iş bölüntülerinde çalışan kadın ve erkekler arasında iyi bir anlaşmaya vesile teşkil etmekte kalmayıp ayni zamanda işçileri cezbederek yüksek kaliteli bir işçiliğin muhafaza edilmesine önayak olmaktadır.

Birleşik Amerikada kumpanya eğlence birlikleri, işçiler veya kumpanya, veyahut da müşterek olarak işçiler için sprolar, gezintiler tertip etmektedir. İşçiler tarafından tertip edilen eğlenceler umumiyetle büyün masrafları koruyabilecek mahiyettedir; bu şekilde sarfedilen paralar sosyal toplantılardan ve ya fabrikalarda meşrubat satışlarından elde edilen kazançlar'a sağlanmktadır.

Sık sık fabrika takımları arasında karşılaşmalar yapılmaktadır. Eğlence birliği yapılacak spora göre lüzum'u olan bütün teçhizatı, formaları, hattâ bazan sahayı bile temin etmektedir.

Ford Motor kumpanyasının Michigan'da River Rouge'daki fabrikalarında spor hareketlerine katılan işçilerin sayısı (20,000) i aşmaktadır. Bu fabrikada sadece 22 basketbol takımı vardır. Bu arada yapılan diğer sporlar meyanında tenis, ok ve mızrak atma sporları bilhassa çok rağbet görmektedir.

Eyûp dispanseri açıldı

İşçi hastahanesi Başhekimi Dr. Sırrı Alıçlı güzel bir konuşma yaptı

İşçi Sigortaları Kurumu Eyüp dispanseri pazartesi günü saat 17 de yapılan törenle açılmıştır.

Törende İstanbul Milletvekili Ali Rıza Arı, C. H. P. İl Başkanı Dr. Esat Durusoy, İşçi Hastahanesi Baş hekimi Sırrı Alıçlı İstanbul İşçi Sigortaları şube müdürü Nedim Güven, Çalışma Müdürü İsmail Akçay, İş ve İşçi bulma Kurumu İstanbul Şubesi Müdürü, Sendikalar birliği başkanı Zühtü Tetey ve sendikalar temsilcileri Şehir Meclisi azası Kemal Üçer hazır bulunmuşlardır.

İşçi Hastahanesi Baş hekimi Dr Sırrı Alıçlı dispanserin ehemmiyetini belirten bir konuşma yaparak ezcümle demiştir ki:

«Küçük Dispanserimiz şekil itibariyle muhteşem bir ifade edası taşımamaktadır. Hattâ belki de gezerken noksanlar da göreceksiniz. Fakat bu küçük Dispanseri takdim ederken üzerinde asıl durduğumuz manânın şekil yani dış değil manâ ve iç olduğu hususunda bilhassa dikkatinizi çekmek isterim.

İşçi Sigortaları Kurumu Genel Müdürü Cemal Kiper

Aziz Misafirlerimiz.. Bilirsiniz ki ferdi ve içtimaî bütün kötülükler ihtiyaç ve zaruretlerin ilk kötü tahassüslerin cemiyet sinesinde kendisini gösteren tepkilerinin mahsulüdürler.

Atavik tesirler haricinde görebileceğimiz sosyal nizamsızlıklar, ah-

(Devamı 4 de)

Yeni çalışma Müdürü Sendikalar birliğinde

Bay İsmail Akçay'ın işçilere faydalı olacağı ümit ediliyor

İstanbul İşçi Sendikaları Birliği cumartesi günkü yönetim kurulu toplantısının yeni Bölge Çalışma Müdürü ile tanışmaya hasretmiştir.

Bu toplantıda Rize Milletvekili Dr. Fahri Kurtuluş, İstanbul Milletvekili Ali Rıza Arı, Çalışma Müdürü İsmail Akçay ve Yönetim Kurulu Başkanı ve üyeleri hazır bulunmuşlardır.

Bu toplantıda işçi meseleleri bahis mevzuu edilmiş, Sendikalar Birliği ve Sendikalarla Çalışma Müdürlüğü arasındaki münasebetler konuşulmuştur.

Toplantı samimi ve karşılıklı anlayış havası içerisinde geç vakte kadar devam etmiştir.

Hazır bulunanlar yeni Çalışma Müdürünü tanımaktan çok memnun olmuşlar ve kendisine büyük ümitler bağladıklarını aralarında ifade etmişlerdir.

Yeni Sigortalar

Zirai sigortalar üzerinde ki çalışmalara devam ediliyor

Türkiyede Zirai Sigortalar kurulması hususundaki çalışmalar kat'i bir safhaya girmiş bulunmaktadır. Memleketimizde bir müddet tetkiklerde bulunan Fransız sigortacısının raporuna isnat eden bu tasarı esasları hazır gibidir. Ayrıca bu iş ihtisası nazarı dikkate alınarak Ekonomi ve Ticaret Bakalığınca Milli Reasürans şirketine de vazife olarak verilmiştir. Haber aldığımıza göre mezkûr şirket projenin hızırlanmasında büyük gayret sarfetmektedir. Ayrıca şirket İsviçreden bir mütehassısın celbine karar vermiştir.

ZONGULDAK ÇALIŞMA MÜDÜRÜ

Zonguldak (Hususi) — Bir müddettenberi münhal bulunan Bölge Çalışma Müdürlüğüne, Balıkesir Çalışma Müdürü B. Bedi Süngütay tâyin edilmiştir.

Yeni Müdüre başarılar temenni ederiz.

Sendika Başkanlarına (4) sual

Her gün biraz daha gelişmekte olan soshal hayatımızda sendikaların büyük rolü olduğu muhakkaktır. Fakat, bilhassa zamanımızda üzerinde durulacak mevzular hale değil, istikbale ait olmalıdır.

İşte bu maksatla ilerdeki sosyal gelişmelerimize dair sendika başkanlarının neler düşündüklerini sendikaların uğradığı güçlükleri umumi efkâra duyurmak istedik. Aşağıdaki sorularımıza bütün sendika başkanlarından cevap bekliyoruz. Cevaplara bir de fotoğraf eklenmesi lâzımdır. Gelen cevapları geliş sıralarına göre neşredeceğiz.

Suallerimiz şunlardır:

1 — Sendikanız ne gibi müşküllerle karşılaşmaktadır?

2 — İşverenlerle olan münasebetlerinizden ve işverenlerin sendikanıza karşı takındıkları tavırlardan memnun musunuz? Bu hususta temennileriniz nedir?

3 — Sendika olarak ele aldığınız başlıca dâvalar nelerdir? Bunların hangilerinde muvaffak oldunuz, hangilerinde olamadınız? Sebepleri?

4 — Sendikaların inkişafı için, sendikalar kanununda veya diğer kanunlarda yapılmasını istediğiniz bir değişiklik var mıdır? Varsa elerdir?

Ankara motorlu taşıt ve garaj işçileri sendikaları Başkanı Ş. Kayral diyorki:

1 — Sendikamıza müzahir olmaları icabederken aykırı harekâtta bulunan iktisadi devlet teşekküllerinin gerek 3008 gerekse 5018 sayılı iş ve sendikalar kanunlarını tanımamalarından müştekiyiz.

2 — İşverenlerimizle münasebetlerimiz: İşverenler kanun harici görevlerinde bilhassa 13 ve 16 ncı madderin tatbiklerinde sendikalarımız boyun eğerse sendikalarımızdan memnunlardır. Fakat bu cihetten harekâta geçtiğimiz anda derhal vaziyetlerini değiştirerek düşmanca hareket etmektedirler.

3 — (A) Sendikamızın ele alıpta muvaffak olduğu dâvalar:

a) Ücretli hafta tatili

b) Ücretli senelik mezuniyet

c) İş yerlerimizde çalışan arkadaşlara parasız muallece verilmesi

d) Yövmiyeden ücrete dönmek ihtilâfı

e) Yüzde 15 zam ihtilâfı

(B) Sendika olarak ele alıp da muvaffak olamadığımız dâvalar:

a) Tarım ve Bayındırlık Bakanlığı [illegible]

(Devamı 3 de)

İşçi Gözü ile:

Bir Sendika başkanının hareketi

Samsundan bir işçi arkadaşımızdan aldığımız mektubu aynen sütunlarımıza geçiriyoruz. Bize mektup yazan arkadaşın iddialarının doğru veya eğri olduğunu bilmiyoruz. Bu hususta adı geçen kimselerden alacağımız cevapları da tabii olarak sütunlarımıza geçireceğiz. Ta ki hakikat meydana çıkana kadar:

«Eşim Samsun Tekel yaprak tütün işçilerindendir. Hastalanarak bir müddet Samsun Memleket hastahanesinde yattı. Hiç bir fayda bulamadan çıkardılar. Bundan sonra her gün yeni yeni doktorları eve davet ettik. Bunların reçetelerinin yaptırılmssı, ücretleri bana günde 30-40 lira masrafa sebep oluyordu. İki ay böyle devam etti. Anladık ki eşim Fatma İlker'in karnında su toplanmış. Beş altı defa su aldırdık. Para etmedi. Nihayet öldü. O öldüğü zaman cebimde bir kuruşum yoktu. İkimiz de sendikanın üyesiyiz. Sendika Başkanına başvurdum. Başkan Ali Giritli bana küfrederek kovdu. Halbuki ben küfür değil karım için kefen istiyordum. Bize en dar zamanımızda yetişmedikten sonra bu sendikanın mevcudiyetinden ne anladık. Diğer yerlerde ki sendikaların nasıl çalıştıklarını duyuyoruz. Türkiyenin hiçbir yerinde ki hiçbir sendika böyle bir muamelenin reva görüleceğine en ufak bir ihtimal dahi vermiyorum. Başkanın şahsi hırsı ile yaptığı bu hareketin duyrulmasını rica ederim.»

Samsun: Ali İlker

TEKSTİL

Tekstil Sanayii işçileri sendikasının 1950 yılı duvar takvimi hazırlanmaktadır.

Siparişler şimdiden sendika başkanlığına yapılabilir.

İşçilerin yeni dünya birliği

Endüstriyel organizasyonlar kongresi başkanı

Yazan:
Philips MURRAY

ENDÜSTRİYEL ORGANİZASYONLAR KONGRESİ BAŞKANI

Demokratik işçilerin ihtiyaç ve emelleri bakımından mes'ul tutulabilecek yeni bir organizasyon arzusu başgöstermiştir. Bu yeni, organizasyon teessüs etmek üzeredir. Organizasyon muvaffak olacaktır.

1 Mayıs 1949 da Endüstriyel Organizasyonlar Kongresi, Dünya Ticaret Birliği Federasyonundan resmen ayrılması, öfke ile değil, fakat teessürle verilen bir karardır.

Dünya Ticaret Birlikleri Federasyonu (wFTU) yeni organizasyon gibi 1945 yılının Sonbahar mevsiminde Paris'te kurulmuştu. Bu, savaş sonunda, milletler arasında birliği ve barışı geliştirmek bakımından sunacağı elverişli atmosferle ilgili olarak yeryüzündeki bütün işçiler için büyük ümitler sembolize eden bir teşekküldür.

Fakat savaş sonundanberi belirmekte olan hâdiseler bu ümitleri sarstı. Savyet hükûmeti ve komşularının açığa vurdukları müsamahasız hareket, istikbaldeki bu inanç atmosferinin yerine insanların ve hareketlerin şüphesini ikame etti.

Hükûmet diplomasisini güç bir duruma sokan komünist siyasetleri gerek Birleşik Amerikada ve gerekse yabancı memleketlerde iş safhalarında da aynı şekilde nahoş bir duruma sebebiyet vermiştir. Nifaka sebebiyet veren bu tetkiklerin Dünya Ticaret Birlikleri Federasyonunun en yüksek seviyesinden zuhur etmesi, doğrudan doğruya (WFTU) nün orijinal niyetlerini ve programlarını bozmak hedefini gözönünde tutuyordu. Muvaffak olsalardı, (WFTU) da yer alan demokratik birlikler bir iş organizasyonunun siyasî hâkimiyet enjeksiyonuna rıza gösterseydiler, WFTU süratle, anti-komünistlerin borçlu tediyeleri tarafından desteklenen cilâsız, komünist ideolojisinin bir şubesi halinde inkişaf ederdi.

Kominformun bütün ruh ve zihniyetine harfi harfine bağlı kalınması bakımından Rusların ve iş müttefiklerinin ileri sürdükleri ısrar üzerine Endüstriyel Organizasyonlar Kongresi (CİO), İngiliz ve Holanda temsilcileri 1949 yılının Ocak ayında WFTU'nun ihracat bürosundan ayrıldılar.

Amerika İşçi Federasyonuna (AFL) e mensup bazı memurlar, hattâ 1944 ve 1945 yıllarında Rusların temsil edildikleri milletlerarası bir organizasyona iştiraki lüzumunu gözönünde tutan (CİO) yu tenkid etmişlerdir. WFTU'nun tesisine yardım ederken hayalperest idealistler değildik. Başarı ve muvaffakiyetsizlik ihtimallerini tevazün ettirdik.

Rusların savaş sonu tecridine atılmalarının muhakkak surette sürekli barış ve emniyet bakımından olan ümitleri yok edeceğini takdir ettik.

Sovyetler dışındaki hür birlikler üzerinde başgösteren şüphelerin, itimatsızlığın, daha iyi bir dünya kurmak bakımından yapılacak bir işbirliğinde bizimle yakından teşriki mesai etmek suretiyle ortadan kalkacağı inancı gözönünde tutularak Ruslarla yarı yolda buluşmak istedik.

Ben hâlâ muvaffakiyetsizliği, tecrübe ile sabit olmasına rağmen, bu teşebbüsün değer bir mahiyet teşkil ettiğine kaniim. Böyle bir teşebbüs olmasaydı, fena olan bugünkü atmosfer daha da fena olabilirdi.

Dünya Ticaret Birliği Federasyonu 1945 yılında iki hafta devam eden müzakerelerden sonra Paris'de teşekkül etmişti. O sırada, başlangıç mahiyetindeki toplantılarda baş gösteren zihniyet ve işbirliği hâlâ göze çarpıyordu. WFTU'nun ilk toplantısında diğer büyük birliklerin temsilcileriyle görüşürken Mr. Hillman CİO'nun noktai nazarını kudretle ifade etti. Bu noktai nazar şu esasa istinad ediyordu: Ticaret Birliği fonksiyonlarına bağlı bulundukça Dünya Organizasyonu verimli olacaktır ve Milletlerarası siyasetlerle uğraşmak lüksüne kendisini kaptıracak olursa, muhakkak surette önüne geçilmez güçlükler yaratır.

Paris toplantısından sonra (WFTU) deki dört yıllık inkişaf, aşağıda belirtilmektedir:

Kendisini bir Fransız sosyalisti olarak kabul eden Mr. Louis Saillant, WFTU umum sekreteri kendisini kat'î surette ve utanmazcasına Sovyet bloku sırasına koymuştur.

WFTU'nun anti-Franko kararını alet ederek siyasi grevlere iltizam ettiğini öğrendik. Böylece, CIO ve diğer millî birlik merkezleri bu gibi aksiyonlara karşı durduklarını katiyetle belirtmişlerdir.

Umumiyet itibariyle WFTU sekreterliğinde komünist olmayan birliklerin gayretlerini gülünç bir şekle sokmak veya küçümsemek; Sovyet Birliğinde ve Birleşik Amerikadaki durumlarda Pravda seviyesinde izahatın kabul edilmesi bakımından gayret sarf edildiğini gördük.

Bu meyle, Birleşik Amerika Hükûmeti, Avrupa Kalkınma Programını ikazını ileri sürünce, kominformun batı demokrasilerine karşı hasımane bir siyaset gütmesi üzerine büyük ölçüde hız verilmişti. 1947 yılının Kasım ayında WFTU'nun İcraat Bürosunda yapılan bir toplantıda CİO'dan Mr. Carey gayet

(Devamı 3 de)

HAFTANIN YAZISI

Çalışma Müdürü…

Yeni Çalışma Müdürümüz Bay İsmail Akçay cumartesi akşamı İşçi Sendikaları birliği merkezine gelerek yönetim kurulu ile bir tanışma toplantısı yaptı. Bu toplantıda iki saatten fazla konuşuldu ve tanışıldı. Toplantı dağılırken iki tarafın da yüzü gülüyordu. Gerek işçi arkadaşlarım, gerekse Bay Akçay birbirini anlayan insanlar haliyle el sıkışırlarken kendi kendime şöyle dedim:

«İman ve hüsnüniyetle hareket edildiği takdirde halledilmeyecek dâva olamaz!»

Genç ve enerjik Müdürde hüsnüniyetin kemal mertebesini bulduğundan hiç şüphe etmiyorum. Bütün arzusu, işine hâkim olmak ve başarmaktır. Bu başarmak arzusu onda basit bir his halinde görünmüyor. Azimlidir ve başaracağına kelimenin tam manâsiyle emindir.

Garip bir zihniyetin ifade ettiği gibi Bay Akçay'ın genç oluşunu aleyhinde bir not kabul edemeyiz. Bu körpe teşkilâtın mazisi kadar tecrübesi vardır. Konya müdürlüğünü kurmuş ve işletmiş, son olarak da Ankara Bölge Müdürlüğünde muvaffakiyetle vazife görmüştür.

Bay İsmail Akçay'ın İstanbulda muvafak olmaması için hiç bir sebep görmüyoruz.

Cumartesi akşamı yapılan toplantıda Çalışma Müdürlüğünün sendikalardan ne gibi hizmet beklediği de vuzuhla anlaşılmış oldu. Buna mukabil Bay İsmail Akçay, sendikaların kendisinden ne beklediklerini ve bunların nasıl yapılacağını gayet iyi biliyor.

Bu itibarla, İstanbul Bölge Ça-

(Devamı 3 de)

Her hafta bir hikâye:

ŞÜPHE

— Geçen sayıdan devam —

Bütün bu müddet zarfında ne o, ne de öteki bir kelime konuşmadılar. Çaydan sonra kadın bir sigara yakıp ağzına verdikten sonra kocasını yolcu etti. Adam çıkarken:

"Yemeği geciktirme,, dedi.

Gazinoya geldiği zaman her günkü gibi işler yolunda idi. Kahve ocağını, bulaşıkhaneyi, meze yerini, her tarafı dolaştı. Ufak tefek noksanlar için emirler verdi. Sonra da kasaya oturdu. Henüz pek fazla müşteri yoktu. Şef garson kendisine ihtiyaçları bildirdi ve işe devam edildi.

Bir ara kendini unutarak garson Recebe hain bir nazarla uzun uzun baktı. Sonra kendine gelerek bu meseleyi unutmağa çalıştı. Bu hâdise kimbilir kaçıncıydı. Şimdiye kadar böyle, yüzlerce, binlerce basit şeyler midesini bulandırmış onu dün geceki gibi deli divaneye çevirmişti. Bunlar kat'i hükümler verecek hattâ şüphelenecek ciddi meseleler değildi amma, vücudundan daha sakat olan ruhu, daha noksan olan maneviyatı mantık ve akıselimini körleştirmiş, âdeta mahvetmişti. Kolları ile beraber ruhunun bütün iyi taraflarını da kaybetmiş, işte bu feci hale düşmüştü. Muannit sıtma nöbetleri gibi bu buhranlar onu vakitli, vakitsiz yoklardı. aFkat buhranlar hiç bir zaman ciddi sebeplere dayanmıyordu.

Hacer geldiği zaman öğle olmuştu. Onu gören garsonlar teker, teker mutad selâmlarını verdiler. O da her zamanki gibi, fakat bugün biraz daha ciddi bir şekilde başı ile mukabele etti. Ahmet karısının geldiğini görmüş ve lâkayt bir tavır takınmıştı. Gözlerini müşterilerde dolaştırıyordu. aFkat aklı başka tarafta idi.

"Ahmet sana gazete getirdim,,

Ancak bu ses üzerine başını Hacere çevirdi ve geldiğini yeni öğrenmiş gibi:

"Şimdi mi geldin,, dedi ve ilâve etti:

"Bugün kahve günü imiş, inhisarlara parayı yatır da akşama alınsın,,

Hacer tatlı bir sesle:

"Yemeğini yedireyim de saat birde giderim,, diye cevap verdi.

"Yemeği birazdan yiyeceğim. Sigara ver,,

Kadın sigarayı kendi ağzında yaktı ve kocasının önündeki tablaya koydu.

Önündeki gazeteye göz gezdirmeğe başladı. Hiç bir havadisi tamamen okumazdı. Fakat gözleri «Bir kadın denizde boğuldu» başlığına takılınca, merakla hepsini okudu. Bu haber, sahilde gezerken ayağı kayarak denize düşüp boğulan bir kadına aitti ve şu cümle ile bitiyordu: «Bir intihar hâdisesinden şüphe edilmektedir.» Son kelimeyi okuyunca bakışları birden değişti. Suratı garip bir hal aldı, duruldu. Başı gazetesine eğik kaldı. Önünde serili duran gazetede yazılar yavaş yavaş birbirine karıştı, seçilmez bir hal alıp, dümdüz masmavi bir renge inkilâp etti. Sonra bu mavilik büyümeğe başladı, büyüdü,, büyüdü ve bir deniz oldu. Kendisi sarp bir sahilde duruyor ve kayalara çarparak dağılıp, köpüren dalgaların gürültüsünü dinliyordu. İçinden: «Hacer de böyle bir kazaya uğrayabilir yahut intihar edebilir» dedi. Dudakları kımıldadı, fakat sesini duyan olmadı.

Hacer, iki gündür kocasında gördüğü değişikliğe bir türlü manâ veremiyor, fakat neden ileri gelirse gelsin bu hale seviniyordu. İltifat etmiyor, okşamıyordu amma, kötü sözü, küfürü, her türlü hareketi de bırakmıştı. Zaten onun istediği de tatlı söz güler yüzden ibaretti. Varsın tatlı söz işitmesin güler yüz de yetmez miydi. Kendi kendine «Bir gün o da olur inşaallah!» diyordu. «Bu böyle giderse» diye Zembilli efendi hazretlerine mum adadı.

Ahmedin ahlâkını değiştirmesinin biraz da kendi gayretine bağlı olduğuna inandığı için onu elinden geldiği kadar hoş tutmağa, memnun etmeğe dikkat ediyordu.

Son buhrandan sonra iki gece geçmişti. Üçüncü akşam gazinoda otururken, Ahmet:

«Hacer, dedi, deniz havası almak istiyorum. Mehtap ta var. Bu gece erken çıkıp biraz dolaşalım.

Kadın memnun oldu. Gazinoyu şef garsona teslim edip saat onbuçukta ayrıldılar.

Ayışığı ile, serinliği ile lâtif bir yaz gecesiydi. Geze geze Kayaburnuna kadar gittiler. Sahilde kimseler yoktu. Ara sıra, açıktan sandallar geçiyordu. Bu sandalların bazılarından etrafa neşeli kadın ve erkek sesleri yayılıyor, bazıları ise küreklerini hışırdatarak geçip gidiyorlardı. Bu sonuncular Venediğin gondollarına benziyorlardı. Bu kabil sandallar geçerken Hacer gayri ihtiyarî içini çekiyordu. Kendilerinin de, ilk evlendikleri zaman böyle bir sandalları vardı. Bir çok mehtaplı gecelerde Ahmet de onu böyle gezdirmişti. Deniz ve mehtap ona hüzün verdi. Kötü talihini düşünüyordu.

Şu güzel gecede, yanındaki sakat ve zalim adamla, ıssız sahillerde dolaşmak için mi evlenmişti? Nerden bilecekti?

Gençliğinin en güzel çağı işte böyle ziyan olup gidiyordu. Esefle yeniden içini çekti. Kocasının «ne oluyorsun?» der gibi kendisine baktığını farkedince «Ne güzel gece!» dedi. Ahmet tasdik etti:

«Evet çok güzel. Eski halim olsa idi şimdi denize girerdik.»

«Şurada biraz oturalım mı?..»

Yarım saat kadar, yanyana konuşmadan oturdular. Sonra kalkıp tekrar yürümeğe başladılar. Biraz sonra Kayaburnunun, yüksek kayalıklarının üstünde idiler. Bu sefer de Ahmet oturmak teklifinde bulundu. Burası Ahmedin, iki gün evvel gazinoda gazete okurken gözünde canlanan sahildi. O gün hayalinde seyrettiği dalgaların sesini dinliyordu. Tıpkı gazetenin satırları arasında tahayyül ettiği gibi dalgalar birbiriardısıra kayalara çarparak dağılıyor ve köpürüyorlardı.

(Devamı 4 de)

İzmir Deniz işçileri sendikasını ziyaret

Sendika Başkanı Adil Buğakaptan deniz işçisinin isteklerine tercüm an oluyor

Yazan: Muzaffer DAYSAL

İstanbul, Zonguldak gibi işçi kitlesinin kesif olduğu İzmirde de işçi sendikaları vardır. İyi çalışması ve kuruluşundan bu yana işçi dâvasında yaptığı işlerle, muhitinde örnek olarak gösterilen İzmir'in «Deniz işçileri Sendikası» nı diğer işçi sendikalara tanıtmak amacıy'e ziyaret ettik.

Mütevazi çalışma odasının bir köşesinde masası üzerinde duran bir yığın kâğıdı tetkikle meşgul sendika başkanı (B. Adil Buğakaptan) sorduğumuz çeşitli suallere şöyle diyor:

— Deniz işçileri sendikamız bundan çok evvel; hiçbir iş yapamamış (Tahmil - Tah'iye) işleri cemiyetinin enkazı üstüne kurulmuştur. Kuruluşumuz anında bize çok yardımları dokunanların başında sayın valimiz Osman Sabri Adal'ı saymak icap eder.

Dörtyüz elli kişi olan işçi kadromuzun 445 i sendikamızın üyesidir. Hemen şunu ilâve edeyim ki sendikamız her bakımdan üyelerine fayda ı olabilmek için elinden ne gelirse yapmaktan çekinmemektedir. Şöyle ki; yıllık bütçesi 15000 lira olan sendikanın bu miktarı hemen hemen üyesinin kazaya uğrayanlarına, hasta olanlarına tevzi edilir. Emrimizde olan üç taksi kazaya uğrayan üyelerimizin acil tedavileri için sendikamızın önünde bekler ilk nazarda bu üç otomobilin lüzumsuzluğu hissedilirse de bizde sık sık vukua gelen kazaların çokluğu dikkate alınacak o'ursa bunların lüzumlu olduğu kanaatine varılır.

İnönü deniz işçilerine hitap ediyor

Bu konuşmamız anında nefes nefese sendikaya gelen bir işçi, boşaltılmakta olan bir geminin vinç sabanından kurtu'an yükün altında bir arkadaşının kazaya uğradığını haber verdi. İlk tedavisi sendika doktoru tarafından yapıldıktan sonra bu işçinin, bahsedilen otomobilden birisi ile derhal sevkedildiğine ben de şahid oldum.

(B. Adil Buğakaptan) sözlerine devamla:

— Sendikamız böy'ece kazaya uğrayan işçisine yaptığı bu yardım la kalmayıp devletin ödediği sigorta ödeneğinden gayrı üyesine iyileşinceye kadar ayda kırk lira bir yardımda bulunur. Ölen üyelerimizin ailelerine kırk lira bir tazminat ile beraber çocuğuna rüştünü ispat edinceye kadar ayda kırk lira yardım yapmak da tüzüğümüz icabındandır. Burada ölen üyenin lâzım gelen bütün masrafların tarafımızdan yapılmış olduğunu ilâve etmek isterim. Doğumlarda yaptığımız yardım 15 lira gibi cüz'i bir miktar olmakla beraber ilerde bunu arttıracağız. Şu ana kadar an'attıklarım tamamen sendikamızın faaliyetine inhisar etmekte olup bu bakımdan üyeleri menun etmiş durumdayız, fakat bizim de bir çok isteklerimiz var. Derler ki «Dertsiz baş mezarda gerek». Tek bugüne kadar çaresi bulunmayan dert 550 işçinin insan gibi oturarak yemek yiyebilmesi için bir yemekhane, yağ ve pisten temizlenmek için lüzumu kadar duş ve çoğumuzun siyatikten kurtarı'abilmemiz için bize verilmesi lâzım gelen kışlık muşamba ve çizmenin bir an evvel teminidir.

Başkan arkadaşımızla bir arada

Bugüne kadar bu hususta iş ihtilâfı yapmağı düşünmedik. İcabederse bu işten çekinmiyeceğiz. Fakat idarenin bu isteklerimizi kabul edeceğine inancımız var.

Kısaca aklımızın erdiği, elimizin yettiği kadar bu dâvada uğraşıyoruz.

Bu konuşmamız anında öğle paydosu olmuştu. Etrafımızı saran işçileri göstererek:

— Yakında yapacağımız kongrede bizi arkadaşlarımız tekrar seçerlerse İzmirde bundan evvel yaptığımız bir teşebbüsü tekrarla işçi sendikaları birliğini kurabilmek, işçilerimizin her bakımdan faydalanabilmeleri için büyük bir kooperatif tesis etmek niyetindeyiz. Bütün bunlardan evvel temin etmek için uğraştığımız bir husus var o da herkesin kömür teminidir.

B. Adil Buğakaptanın etrafını saran işçiler:

— «Sağ ol» diyerek işlerinin başına döndüler.

Bende; bu muhitte kendisine hitap edilen lisanla:

— Allahaısmarladık Adil ağabey diyerek onu bu dâvaya bağlayan işçileri ile başbaşa bırakıp ayrıldım.

İşcilerin yeni bir dünya birliği

(Baştarafı. 2 de)

şiddetli münakaşalardan sonra ancak Avrupa Kalkınma Programını neden desteklediğini belirtmiştir.

Savaş sonu yıllarının en önemli iktisadi olayı üzerinde CİO'ya ait noktai nazarının dinlenmesine muhalefet etmek WFTU'nun anayasasına tam manâsiyle tezad teşkil ediyordu.

Ruslar, Fransız ve İtalyan temsilcileri WFTU'da Avrupa Kalkınma Programı ile ilgili olan herhangi bir mesele üzerinde münakaşa edilmesine itiraz ettiler. Toplantı esnasındaki hissiyatları, Avrupa Kalkınma Programı aleyhine WFTU merkezinden akan propaganda, kominforma ait siyasi direktiflerin, komünist hâkimiyeti altında bulunan birlik merkezlerinin menfaat siyasetlerine tercih edildiğini CİO-ya mensup olan bizlere gösterdi. Bundan başka, Kalkınma Programının inkişafından husule gelen büyük o'aylarla meşgul olmağı reddetmekle, WFTU kendisini en önemli fonksiyon faaliyetinden mahrum etmiştir.

Avrupa işçileri, kendi iktisadi menfaatlerini ilgilendiren bir programda söz sahibi olmak üzere Avrupa Kalkınma Programında işbirliği etmeği istiyorlardı. Fakat WFTU'nun bu programa düşman olması ve işçi'erin ihtiyaçlarına bigâne kalması karşısında demokratik birlikler Avrupa Kalkınma Programındaki fonksiyonlarını idare etmek üzere kendi komitelerini tesis etmek zorunda kalmışlardır.

Böylece, Avrupa Kalkınma Programı Ticaret Birliği Müşavere Komitesi vücud bu'du ve bu komitenin Avrupa Kalkınma Programı üzerindeki işbirliği faaliyetleri neticesinde demokratik işçilerin ihtiyaç ve emelleri bakımından mesul tutulabilecek yeni bir millet'erarası organizasyon arzusu başgösterdi. Bu yeni organizasyon halen teessüs etmek üzeredir.

Bu organizasyon muvaffak olacaktır. Demokratik dünyadaki işçi birliği gibi iktisadi ve sosyal gelişmede de kudretli bir nüfuz teşkil edecektir.

«United Nation World» dergisinden

Çalışma müdürü

(Baştarafı 2 de)

lışma Müdürlüğü ve İstanbul İşçi Sendikaları arasında ideal bir ahenkli çalışma nizamının teessüs edeceğine kat'iyetle inanabiliriz.

Bay İsmail Akçay İstanbul iş hayatına yeni bir zihniyet getirmiştir.

Genç vazifesinde başarılar dilerken, sendikaların kendisine yardımcı olacağını umarız.

S. SELEK

SİVASTOPOL FEDAİLERİ

NİYAZİ AHMET BANOĞLU

(Geçen sayıdan devam)

Genç Hasan i'e sevgilisini karargâha dönmek üzere iken bırakalım. Biraz da ileride çok mühim çarpışmalarını anlatacağımız donanmadan bahsedelim. Çünkü Genç Hasan, karada olduğu gibi bu donanmada da bir çok işler başaracaktır.

Sivastopol harbi başladığı zaman Türk donanması çok zavallı bir halde idi.

İstanbu'da harp kokusu duyulduğu günden beri faaliyet başlamıştı. Tersanede yeni kalyonlar yapılıyor, mevcut gemilere yeni talimatlar veriliyordu.

Dahri bey isminde bir İngiliz bahriye zabiti donanmamıza top, havan veya kılıç mual'imliğini yapıyordu.

Teşvikiye kalyonu ikmal edildiği gün, denize indirilmek için yapılacak merasim, hayli dedikodulu oldu. Bir çok kimseler:

— Kalyon yapı'ır yapılmaz denize indirmekte ne mana var. Hemen harbe gidecek değil.. Gününü beklemek lâzım..

Diyorlardı.

Bugün ancak müneccimbaşı tarafından tâyin edilirdi.

— Müneccimbaşı vakti muhtarı bildirsin?.

Emri çıktı ve:

— Vakti muhtar 20 Şaban perşembe günüdür.

Cevabı geldikten sonra kalyon denize indiri'ebildi.

Donanma Boğaz sularında

Türk donanmasının Boğaz sularına çıkması da bir korku uyandırmıştı. Fecî bir akibet donanmayı mahvedebilir, o vakit harp tamamiyle kaybedilmiş olurdu. Dairei bahriyenin donanmanın korunması için aldığı mühim tedbir şudur:

"Karadenizden ge'en buhar gemileri, vakitsiz yani akşam üzeri ve sabahtan evvel boğaza gelince, doğrudan doğruya içeri girmekte ve bunlara öteden beri mümanaat o'unmakta idi. Şimdi Türk filosu ihtiyata riayetle boğazda yani Sarıyer ve Büyükdere liman sularında demir atmış olduğuna göre donanma geceleri de muhafaza edilmelidir. Onun için bundan sonra yüklü ve yüksüz gelecek buhar gemileri boğaza vakitsiz yani akşam ezanı okunduğu anda gelir de girmek ve donanmanın arasından geçip gitmek isterse, böyle vakitsiz ge'en gemilerin hemen geri çevrilmesi lâzımdır. Bazı kereste ve odun kayıkları vakitsiz boğaza geldiği takdirde bunlar, navi ve brik ve saire gibi büyük tekneler olmayıp ufak şeyler olduğundan geri döndürüldüğü halde havanın muhalefetinden barınamıyacak'a - rı düşünülerek Sarıyerin yukarısında Anadolu Kavağı ile Kılburnu arasında demirlemeleri cap eder.

Karadenizde karakol gezmekte olan gemiler Rusyanın beylik gemilerine rast'adıkları vakit bandırayı prova üstüne çekerek 21 pare top atarlardı.

Şerefnüma briki Karaburundan 20 mil açıkta dolaşırken Rusyanın bir firkateynini görmüş ve resmî selâmı yerine getirmiştir. Fakat Rus firkateyni selâm vermediği gibi hiç bir suretle alâkadar olmamıştır.

— Rus sefinelerine resmi selâmı ifa etmemek emrini aldı.

O vakit ne te'siz, ne de telgraf ve telefon mevcut bulunmaması emirleri vaktinde vermeye imkân bırakmıyordu. Halbuki Sarıyerde bulunan donanmaya tersaneden emir vermek icap ediyordu, emir ne kadar süratle verilirse faydası o kadar çok olurdu.

Buna bir çare bulundu.

Tersaneden Sarıyere kadar arazinin krokisi yapıldı. Yüksek tepelerin münasip yerlerine birer işaret gönderi diki'erek her birinin etrafına işaret memurları kondu. Bu suretle tersaneden verilen bir emir, — tabii gündüzleri — bir müddet sonra da Sarıyere varmış bulunacaktı.

Bu imkânsızlık içinde bulunan çarenin fayda vereceği umuluyor ve seviniliyordu.

Fakat tatbikatta bin müşkilâta rastlandı. Bir çok emirler, ya yanlış mana çıkmaz bir halde donanmaya varıyor, yahut emirler bir memurdan diğer bir memura geçemiyordu.

Dört sual

(Baştarafı 1 de)

lıklarına bağlı bulunan şube ve gruplarda istihdam edilen işçilerin iş kanununun 35 nci maddesi gereğince 8 saat mesai yapmaları gerekirken hususi müesseselere örnek olması icabeden bu şube grup âmirlikleri yukarıda adı geçen maddeyi hiçe sayarak diledikleri şekilde iş görmeleridir.

Bilhassa ziraî kombinalar grup âmirliklerinde çalışan işçilerin 15-16 saat bilâ fasıla çalışmaları yüreklerimizi parçalamaktadır.

b) 5088 sayılı vergi muafiyeti kanunu gereğince 2 liralık ücret tutarımızda vergi muafiyeti icabederken iş kanununun 19 uncu maddesi gereğince (Devlet müesseselerinde ve belediyeler) de istihdam edilen işçilerin ücretleri ay nihayetinde ödenir kaydı bu durumda bulunan işçi arkadaşlarımızı vergi muafiyetinden mahrum bırakmaktadır. Halbuki 30 - 11 - 1931 tarihinde ve 1890 sayılı iktisadî buhran vergisi kanununun D. fıkrası 1 Ekim 1947 tarihinde (200 kuruşa kadar olan işçi gündelikleriyle bu miktarı aşan gündeliklerin 200 kuruş işçilerin istihkakları gündelikten başka esaslara göre hesaplanan hallerde işçinin bir aylık istihkakı çalıştığı veya ücrete müstahak olduğu günlere bölünür ve elde edilen miktar gündelik olarak sayılır) sayılır şeklinde değiştiği halde Maliye Bakanlığının adı geçen kanunu aykırı olarak tefsiri bu durumda olan işçiler esefle karşılamaktadır.

4 — Kanunlarımızda tadilât temennisi ise:

a) Bugünkü işçi durumu göz önünde bulundurularak sendikalar kanununun bazı maddelerinde tadilât yapılması.

b) Damga resmi kanununun muafiyetler faslının 32 nci maddesine bir ek fıkra ilâvesiyle sendikalarımızın da damga resminden muaf tutulması.

c) İş kanunu ise bugünkü işçi hayatı nazarı itibara alınarak A sından Z sine kadar değiştirilmesi temennisindeyim.

Gemlik Vizkos sanayi işçileri sendikası ana tüzüğü

(Geçen sayıdan devam)

Madde — 35 Yönetim kurulu meslekî ve idarî bir işin incelenmesi için bilgisinden ve tecrübesinden fayda umduğu kimseleri danışma maksadiyle toplantısına çağırabilir. Bu zatlar kararda oy sahibi değildirler.

Madde — 36 Sendika başkanı her yerde ve her hususta sendikanın temsilcisidir. Hastalık veya özrü halinde bu süre içinde başkanlık vazifesini başkan vekili yapar. Sendikanın mühürü yalnız başkanda durur. Başkan vekili tarafından muamelâtın idaresi gerektiği zaman buna verilebilir. Mühür ancak elinde bulunduğu kimsenin imzasını havi bulunduğu takdirde muteberdir.

Saymanın Görevleri

Madde — 37 Sayman mevzuata uygun usullerle işbu tüzüğün ve yönetim kurulunun vermiş olduğu yetkilerde işlerinin düzgün olarak yürümesine nezaret ve sendika ayrı bir sayman tutuncaya kadar bunları bizzat temin ile sarfiyatın bütçe dairesinde cereyanını temin eder. Aylık nizamla aylık blânçoların ve yıllık blânçoların ve bütçe tasarısının hazırlanması saymana aittir. Bunları yönetim kurulunun tetkik ve tasvibine arzeder. Bütün masraf emirleriyle her türlü ödenek makbuzlarını başkanla birlikte imza eder.

Veznedarın Görevleri

Madde — 38 Veznedar, sendikaya ait tahsilâtı takip ile 100 liradan fazla parayı sendika namına önceden yönetim kurulunca kararlaştırılmış millî bankalardan birinde açılmış olan hesaba yatırır. Sayman ile beraber gelir ve giderlerin muntazaman defterlere kaydını takip ve temineder. Bankadaki para başkan veya vekili sayman ve veznedarın müşterek imzalariyle çekilir.

Denetim Kurulu

Madde — 39 Yönetim kurulunun bütün muamelâtını, tahsilât ve sarfiyatın bütçeye uygun yapılıp yapılmadığını denetlemek üzere 15 nci maddenin altıncı fıkrası gereğince genel kurul tarafından her çalışma yılı için 5 kişilik bir denetim kurulu seçilir. Denetçiler her zaman dosyalar, defterler, müsbit evrak ve dip koçanların üzerinde inceleme yapmak ve kasa mevcudunu saymak yetkisini haizdirler. ve yönetim kurulu sayman ve veznedar ve sendika memurları denetçilere her cihetten dolayı kolaylık göstermek ve istedikleri vesikaları, evrakı ve defterleri ihzar etmekle mükelleftirler.

Madde — 40 Denetim kurulu yaptığı mürakabe, incelemeler sırasında sendikanın para muamelâtında yolsuzluk veya suiistimâl görüldüğü takdirde keyfiyeti yönetim kuruluna bildirir ve tahkikatı derinleştirmek üzere muamelâtında yolsuzluk görülen kimsenin muvakkaten işten uzaklaşmasını ister. Yönetim kurulu buna muvafakat etmediği veya işten elçektirilen kimsenin suiistimali meydana çıktığı halde hakkında takibat yapılmaktan çekinildiği takdirde, denetçiler haysiyet divanını yoplantıya çağırırlar. Denetim kurulu ile haysiyet divanının bir arada yapacakları taplantıda verilecek kararlarla gerekirse 22 nci madde mucibince genel kurul olağanüstü toplantıya çağırılır ve burada durum denetçiler tarafından yapılacak muamele hakkında genel kuruldan bir karar istenilir.

Haysiyet Divanı

Madde — 41 Sendika üyelerinin şahıslarına ve gerek kendi aralarında ve gerekse üye ile sendika arasındaki karşılıklı münasebetlere dair bu tüzükte yazılı hükümlerin tatbikinde ve denetim kurulu ile yönetim kurulu arasında zuhur edecek ihtilâflarda bir danışmaya ve karar merci olarak genel kurul tarafından 15 nci maddenin (F) fıkrası gereğince her çalışma yılı için bir haysiyet divanı seçilir.

(Devamı var.)

Hikâye

(Baştarafı 3 de)

Bazan o kadar şiddetle çarpıyorlardı ki tuzlu su zerreleri ta oturdukları yere kadar sıçrıyor ve yüzlerini ıslatıyordu.

Hacer:

«Ahmet, istersen yarın akşam sandala gezelim» dedi.

Cevap alamayınca sustu. Biraz sonra Ahmet uykudan uyanmış gibi konuşmağa başladı:

«Evet, yarın akşam bir sandal kiralıyalım. Ama sandalcının kuvvetli olmasına dikkat edelim. Sonra denize açılalım. Gidelim, ta, ayın denize alçaldığı yere kadar gidelim. Belki oranın havası, denizi başkadır. Ay da hemen başımızın üstünde olur. Kimbilir ay dede halime acır da kollarımı belki geri verir.»

Kadın birşey anlamadan dinliyordu. Ahmet oturduğu yerde ayaklarını altına çekip, dizlerini yükseltti. Sonra birden doğruldu.

«Gidiyor muyuz?»

«Evet»

Hacer yavaşça kalkmağa hazırlanırken Ahmet arkasına geçmiş ayakta bekliyordu. Kadın doğruldu ve o sağ ayağını kaldırıp vurmağa hazırlanırken geriye dönerek kocasının vaziyetini gördü. Fakat aynı anda yarı dönük vücuduna tekmeyi yedi. Bir feryad:

«Ne yaptın Ahmet?..»

Ve arkasından denizde iki tok ses duyldu.

Hacer, can kaygusu ile Kolsuz Ahmedin paçasına yapışmış ve onu da beraber sürüklemişti.

«İmdat» selerini, o esnada oradan geçmekte olan bir sandalın içindekiler işittiler. Seri küreklerle Kaya burnuna geldikleri zaman Hacer çırpınıyordu. Kendisine uzatılan küreği tuttu ve kayığın içine alındı. Ahmedi bulamadılar.

Ertesi günü gazetelerde «Bir deniz kazası» başlığı altındaki bir havadis şöyle başlıyordu:

«Lâle gazinosunun sahibi kolsuz Ahmet.....»

Eyüp dispanseri

(Baştarafı 1 de)

lâki düşüklükler hep birer ihtiyacın mecburi kıldığı ferdî hareketlerdir. İnsanlara kendi seviyelerinin yaşama standarlarını medenî manâsı ile temin edebildiğimiz ve onları manen korumasını becerdiğimiz gün bu kötülüklerin azalacağına inanabiliriz.

Fert alanında mütalâa edilen bu haller sosyal sahada da aynen mütalâa edilebilir. Sosyal mücadelenin tarihine şöylece bir bakarsak kitle reaksiyonlarının şu iki kaynaktan meydana geldiğini görürüz:

1 — Yukarıda işaret ettiğimiz maddî yoksulluk ve hayat standardının çok düşük tutulması;

2 — Menevî huzurun ve insanî alâkanın gereği gibi sosyal bir konu olarak alınmamış olması.

İşte sosyal politika cemiyet hayatında sosyal nizam ve huzur namına açık kalan bu boşluğu doldurmak ihtiyacını duymanın ifadesidir ve önemli sosyal bir kuvvet olan işçi topluluğunun istismar edilmesi hariç olmak üzere iş hayatında garpta gördüğümüz bütün karşılıklar kaynaklarını sosyal hayata açık kalan bu içtimaî zaruretlerden almaktadır ki Türk işçi Sigortaları Kurumu bu sosyal görüşün mahsulü olarak meydana gelmiştir.

Böylece hastalık ve ona gösterilmesi gereken manevî alâka ve dertlerine çare bulmağa çalışmak suretiyle işçinin manevî desteklerinden birisini temine uğraşan İşçi Sigortaları Kurumu Sağlık Teşekkülleri büyük dâvanın hal çarelerinden birisi olarak alındığı takdirde küçük ve mütevazı dispanserimizin ve ona verdiğimiz önemin büyük manâsı kendiliğinden anlaşılır.»

Bundan sonra İstanbul Milletvekili Ali Rıza Arı hayırlı olması temennisiyle kordelâyı kesmiş, dispanser gezilmiştir.

KONGREYE DAVET

Beyoğlu Mensucat İşçileri

Sendikamızın senelik genel kurul toplantısı 23-10-949 pazar günü saat 10 da Beyoğlu Halkevi salonunda yapılacağından sayın üyelerin teşrifleri rica olunur.

Sendika Yönetim Kurulu

HÜRBİLEK
HAFTALIK GAZETE
Sahibi: İstanbul İşçi Sendikaları Birliği
Yazı işlerini fiilen idare eden Sabahattin Selek
Basıldığı yer Kenan KUTAY Matbaası İstanbul

